

29 ЧЕРВНЯ – 65 РОКІВ 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАМН УКРАЇНИ, ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ЧАЙКОВСЬКОГО ЮРІЯ БОГДАНОВИЧА

29 червня 1951 року в родині київських філологів з'явився на світ майбутній учений-морфолог Юрій Чайковський. У 1968 році він закінчив середню школу із золотою медаллю, а у 1974 - із відзнакою Київський медичний інститут імені академіка О. О. Богомольця та продовжив навчання в аспірантурі на кафедрі нормальної анатомії того ж інституту.

Навчання в аспірантурі, робота над кандидатською дисертацією «Микроваскуляризація седалищного нерва в умовах его де- и регенерації», захищеною у 1978 році під керівництвом професорів І. Є. Кефелі та А. К. Коломійцева, стали основою формування майбутнього керівника відомої на сьогодні школи нейроморфологів. Не останню роль у формуванні наукового світогляду Ю. Б. Чайковського зіграла рідна сестра батька Юрія Богдановича – Ірина Йосипівна Чайковська, яка була відомим анатомом, організатором і завідувачкою кафедри нормальної анатомії Луганського медичного інституту протягом майже 30 років.

З 1981 року Юрій Богданович працював асистентом, старшим викладачем, доцентом на кафедрі оперативної хірургії та топографічної анатомії Київського інституту вдосконалення лікарів. У 1992 році його було обрано за конкурсом на посаду завідувача кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, яку він обіймає до теперішнього часу.

Вдалі експерименти з трансплантації кріоконсервованих нервів у тварин лягли в основу захищеної у 1989 році докторської дисертації «Регенерація периферического нерва в умовах его ауто- и аллопластики». Матеріали дисертації Ю. Б. Чайковського були впроваджені у практичну медицину і високо оцінені колегами та громадськістю. За цю працю, разом із колективом співавторів у 1996 році Юрій Богданович отримав Державну премію України в галузі науки і техніки. Згодом були й інші нагороди - Премія Академії медичних наук України, 2001 р., Почесне звання Заслужений діяч науки і техніки України, 2001 р., Премія імені В.П. Комісаренка Національної академії наук України, 2010 р.

Наукова школа нейроморфології, створена разом із численними учнями та послідовниками і очолювана Юрієм Богдановичем, набула високого рейтингу в Україні та за кордоном. Ю.Б. Чайковський підготував 5 докторів і 24 кандидати наук. Він бере активну участь у міжнародних конгресах із особистими доповідями, організації з'їздів

морфологів України, працює у Науковому товаристві анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України, в якому уже 14-й рік поспіль є Президентом, бере участь у роботі редколегій багатьох наукових медичних журналів.

Як ученого Ю. Б. Чайковського відрізняють цілеспрямованість, наукова ерудиція, організаторські здібності. Його наукові розробки характеризуються фундаментальністю, сучасним методичним рівнем і прикладним значенням. До видатних наукових здобутків ювіляра відноситься встановлення можливості збереження життєздатності клітин периферійної нейроглії за умов кріоконсервації при температурі рідкого азоту; доведення того, що інгібітори протеолітичних ферментів, інгібітори лейкотрієнів та інші протизапальні препарати стимулюють регенерацію нервових стовбурів; розробка та вивчення нових біологічно обґрунтованих методів мікрохірургічної ауто- й аллонейропластики, які полягають у направленому впливі на реактивні зміни тканин в ділянці травми та забезпечують активізацію відновних процесів. Останніми роками Ю. Б. Чайковський активно співпрацює з Інститутом фізики напівпровідників імені В. Є. Лашкарьова НАН України й Інститутом генетичної та регенеративної медицини НАМН України. Результатом стали важливі дані про взаємодію із нанокристаллами кремнію нервових волокон, що регенерують, та про вплив стовбурових клітин на відновлення периферичного нерву. Творчий доробок ученого складає понад 600 наукових праць, 27 патентів, 3 підручники та 9 монографій.

Юрій Богданович виконував велику адміністративну роботу – протягом 1994-2000 рр. був проректором з міжнародних зв'язків Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, з 2000-2011 р.р. – начальником атестаційного відділу ВАК України, з 2012 по 2015 р.р. – проректором з наукової роботи Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Він є членом спеціалізованої вченої ради з морфологічних спеціальностей у Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця.

Вельмишановний Юрію Богдановичу!

***Прийміть щирі вітання з ювілеєм від редакції журналу,
членів наукового товариства анатомів, гістологів та
топографоанатомів України!
Бажаємо здоров'я, творчих успіхів та талановитих
послідовників!***